

PRAWO PRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ USTAWY TOWARZYSZĄCE

WPROWADZENIE

W Ruchu „Prawniczym, Ekonomicznym i Socjologicznym” po raz trzeci ukazuje się zbiór artykułów autorstwa pracowników Katedry Publicznego Prawa Gospodarczego UAM poświęconych podstawowym zagadnieniom dotyczącym relacji między administracją publiczną i przedsiębiorcami. Każdorazowo impulsem do przedstawienia rozwiązań prawnych w tym zakresie była – i jest obecnie – nowa ustawa normująca kwestie podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej. Pierwszy cykl artykułów dotyczył ustawy z 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej, drugi – ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. W tym zbiorze przedmiotem analiz są przepisy pakietu ustaw z 6 marca 2018 r., określanych jako „Konstytucja Biznesu”, w tym przede wszystkim Prawa przedsiębiorców.

Autorzy artykułów w swoich rozważaniach na temat nowych przepisów prawnych stawiają głębsze pytania m.in. o zasadność zmiany dotychczasowego stanu prawnego i uchwalenia pięciu odrębnych ustaw zamiast jednego, kompleksowego aktu prawnego (Anna Trela), o charakter zupełnie nowych instytucji prawnych, np. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców (Piotr Lissoń), o zasadność innego niż do tej pory określenia podstawowych zasad wykonywania działalności gospodarczej (Katarzyna Kokocińska) oraz zasad jej reglamentacji (Michał Strzelbicki). Jednym z celów prowadzenia tych analiz jest ustalenie, czy nowe rozwiązania prawne rzeczywiście poszerzają sferę wolności działalności gospodarczej. W ten kontekst badań wpisuje się analiza przepisów normujących zasady postępowania w sprawach z zakresu działalności gospodarczej (Bożena Popowska).

Zagadnienia szczegółowe, którymi zajęli się autorzy zbioru, pozwoliły także na wnioski uogólniające dotyczące Prawa przedsiębiorców, zwłaszcza rangi tej ustawy w systemie publicznego prawa gospodarczego. Autorzy przyjmują, że o jej randze świadczy nie tylko waga unormowanej problematyki (w tym nowe rozwiązania prawne), lecz także jej zakres (m.in. czy uwzględnia powinności państwa wobec gospodarki wykraczające poza tradycyjnie normowaną w takich ustawach problematykę) oraz kompleksowość uregulowania poszczególnych instytucji prawnych, szczególnie w zakresie reglamentacji działalności gospodarczej (choćby w sposób ogólny), a także to, czy ustawa wzmacnia gwarancje dla konstytucyjnej zasady wolności działalności gospodarczej, w tym proceduralne. W świetle tych wniosków wydaje się, że ustawodawca nie wykorzystał w pełni szansy, jaką było opracowanie nowej ustawy. Można

wskazać choćby pominięcie w przepisach ogólnych (a więc i w formule zasad ogólnych) przepisów określających stosunek państwa do działalności gospodarczej, np. zasady wspierania przedsiębiorczości. Tym większe znaczenie ma zamieszczenie w ustawie preambuły określającej niektóre wartości, standardy i zasady ważne z punktu widzenia ładu gospodarczego, takie jak zrównoważony rozwój i wolna konkurencja.

W przygotowywaniu poprzednich zbiorów artykułów uczestniczyła Pani Profesor zw. dr hab. Teresa Rabska, długoletni kierownik Katedry Publicznego Prawa Gospodarczego. Artykuły zawarte w tym zbiorze poświęcamy pamięci Naszej Pani Profesor.

Bożena Popowska